

OBOWIĄZKI RATOWNIKÓW WODNYCH **określone aktualnymi przepisami prawa**

Ustalając zakres zadań, jakie będą mieli do wykonania ratownicy wodni, pełniący służbę na obiekcie, należy odnieść się do zapisów ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych. Artykuł 13 oraz 16 ustawy precyzyjnie określa podstawowe czynności podejmowane przez ratowników wodnych podczas pracy. Wymienić należy również wykonywanie dokumentacji z przeprowadzonych działań ratowniczych (rejestr, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 3). Opis zamyka zakres czynności realizowanych przez ratownika w ramach udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy (artykuł 14 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym).

USTAWA z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych

Art. 13

W ramach ratownictwa wodnego podejmowane są działania ratownicze, polegające w szczególności na:

- 1) przyjęciu zgłoszenia o wypadku lub zagrożeniu;
- 2) dotarciu na miejsce wypadku z odpowiednim sprzętem ratunkowym;
- 3) udzielaniu kwalifikowanej pierwszej pomocy;
- 4) zabezpieczeniu miejsca wypadku lub zagrożenia;
- 5) ewakuacji osób z miejsca stanowiącego zagrożenie dla życia lub zdrowia;
- 6) transporcie osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia, lub zdrowia na obszarze wodnym do miejsca, gdzie jest możliwe podjęcie medycznych czynności ratunkowych przez jednostki systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, o których mowa w art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, po uprzednim uzgodnieniu miejsca przekazania z dysponentem jednostki systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego;
- 7) poszukiwaniu osób zaginionych na obszarze wodnym.

Art. 16

Do obowiązków ratowników wodnych należy w szczególności wykonywanie działań ratowniczych, o których mowa w art. 13, oraz:

- 1) obserwowanie wyznaczonego obszaru wodnego, niezwłoczne reagowanie na każdy sygnał wzywania pomocy oraz podejmowanie akcji ratowniczej, zapobieganie skutkom zagrożeń;
- 2) przegląd stanu urządzeń i sprzętu wykorzystywanego do ratownictwa wodnego;
- 3) określanie głębokości wyznaczonego obszaru wodnego;
- 4) kontrola stanu urządzeń oraz sprzętu, które zapewniają bezpieczeństwo osób pływających, kąpiących się lub uprawiających sport, lub rekreację;
- 5) wywieszanie na maszcie odpowiednich flag informacyjnych;
- 6) sygnalizowanie, za pomocą urządzeń alarmowych, naruszeń zasad korzystania z wyznaczonego obszaru wodnego w szczególności granicy strefy dla umiejących pływać, a w kąpieliskach także nadchodzącej burzy;
- 7) reagowanie na przypadki naruszania zasad korzystania z wyznaczonego obszaru wodnego;
- 8) wpisywanie na tablicy informacyjnej temperatury wody, powietrza oraz innych aktualnych informacji w szczególności dotyczących nagłych zmian warunków atmosferycznych;
- 9) niezwłoczne informowanie zarządzającego, o którym mowa w art. 21 ust. 1, oraz swojego przełożonego o zagrożeniach bezpieczeństwa osób przebywających na obszarze wodnym;
- 10) bieżące dokumentowanie prowadzonych działań ratowniczych.

Wykonywanie dokumentacji z przeprowadzonych działań ratowniczych – rejestr działań ratowniczych obejmujący następujące dane:

- 1) imię i nazwisko osoby, której udzielono pomocy w ramach działań ratowniczych, datę i miejsce urodzenia oraz adres zamieszkania;
- 2) rodzaj doznanego urazu lub zachorowania osoby, o której mowa w pkt 1;
- 3) rodzaj udzielonej pomocy;
- 4) miejsce wypadku;
- 5) imiona i nazwiska ratowników wodnych udzielających pomocy;
- 6) datę prowadzenia działań ratowniczych;
- 7) czas i miejsce przekazania osoby, o której mowa w pkt 1, jednostkom systemu

USTAWA z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym

Art. 14

Zakres czynności wykonywanych przez ratownika w ramach kwalifikowanej pierwszej pomocy obejmuje:

- 1) resuscytację krążeniowo-oddechową, bezprzyrządową i przyrządową, z podaniem tlenu oraz zastosowaniem według wskazań defibrylatora zautomatyzowanego;
- 2) tamowanie krwotoków zewnętrznych i opatrywanie ran;
- 3) unieruchamianie złamań i podejrzeń złamań kości oraz zwichnięć;
- 4) ochronę przed wychłodzeniem lub przegrzaniem;
- 5) prowadzenie wstępnego postępowania przeciwwstrząsowego poprzez właściwe ułożenie osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, ochronę termiczną osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- 6) stosowanie tlenoterapii biernej;
- 7) ewakuację z miejsca zdarzenia osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- 8) wsparcie psychiczne osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- 9) prowadzenie wstępnej segregacji medycznej w rozumieniu art. 43 ust. 2.

ZAKRES CZYNNOŚCI RATOWNIKA WODNEGO PRZED OTWARCIEM OBIEKTU

1. Obecność w pracy co najmniej 15 minut przed rozpoczęciem zmiany.
2. Założenie ubrania ratownika.
3. Sprawdzenie ilości i stanu technicznego sprzętu oraz stanowiska ratowniczego w przypisanej strefie nadzoru.
4. Kontrola obszaru niecki basenowej w przypisanej strefie nadzoru – sprawdzenie stanu technicznego elementów niecki (dno, obrzeża, lustro wody, przelewy, zamocowanie: drabinek, słupków startowych, poręczy, lin torowych, kratek przelewowych).
5. Sprawdzenie czystości niecki w przypisanej strefie dyżuru.
6. Uzyskanie od osoby odpowiedzialnej po stronie obiektu informacji o dobrym stanie technicznym wszystkich urządzeń rekreacyjnych na terenie pływalni i możliwości ich bezpiecznego użytkowania lub konieczności ich wyłączenia z eksploatacji.
7. Sprawdzenie ilości, stanu technicznego i okresu przydatności artykułów medycznych do udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy.
8. Kontrola stanu technicznego oraz poprawności funkcjonowania środków łączności.
9. Wykonanie pomiaru temperatury wody i powietrza w przypisanej strefie nadzoru, odnotowanie wyników w dzienniku pracy ratowników (spisanie parametrów z elektronicznej tablicy informacyjnej).
10. Zanotowanie w dzienniku pracy ratowników wszelkich wniosków i uwag dotyczących stanu technicznego urządzeń, sprzętu oraz wyposażenia obiektu. Informację o ewentualnych usterkach przekazujemy do osoby odpowiedzialnej po stronie obiektu.
11. Potwierdzenie podpisem w dzienniku pracy ratowników godziny objęcia dyżuru.
12. Powiadomienie obsługi obiektu o gotowości do rozpoczęcia pełnienia dyżuru ratowniczego – przekazanie wypełnionego raportu z wykonanej kontroli (według ustalonego wzoru).

ZAKRES CZYNNOŚCI RATOWNIKA PRZY PRZEKAZYWANIU DYŻURU

1. Obecność w pracy co najmniej 15 minut przed rozpoczęciem zmiany.
2. Założenie ubrania ratownika.
3. Zapoznanie się ze schematem rotacji stanowisk w danym dniu – wybór pierwszej strefy nadzoru.
4. Sprawdzenie ilości i stanu technicznego sprzętu oraz stanowiska ratowniczego w przypisanej strefie nadzoru.
5. Kontrola obszaru niecki basenowej w przypisanej strefie nadzoru – sprawdzenie stanu technicznego elementów niecki (dno, obrzeża, lustro wody, przelewy, zamocowanie: drabinek, słupków startowych, poręczy, lin torowych, kratki przelewowych).
6. Sprawdzenie czystości niecki w przypisanej strefie dyżuru.
7. Sprawdzenie ilości, stanu technicznego i okresu przydatności artykułów medycznych do udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy.
8. Kontrola stanu technicznego oraz poprawności funkcjonowania środków łączności.
9. Przekazanie sobie przez ratowników nadzoru nad przypisaną strefą.
10. Dokonanie przez ratownika zdającego dyżur wpisów w dzienniku pracy dotyczących przebiegu służby – w szczególności:
  - informacje o zdarzeniach / wypadkach
  - opis ewentualnych usterekZauważone usterki niezwłocznie zgłaszane są obsłudze technicznej pływalni.
11. Potwierdzenie przez ratowników podpisem w dzienniku pracy godziny przekazania / objęcia dyżuru.
12. Wykonanie pomiaru temperatury wody i powietrza w przypisanej strefie nadzoru, odnotowanie wyników w dzienniku pracy ratowników (spisanie parametrów z elektronicznej tablicy informacyjnej).
13. Powiadomienie obsługi obiektu o gotowości do rozpoczęcia pełnienia dyżuru ratowniczego.

ZAKRES CZYNNOŚCI RATOWNIKA PRZY ZAMYKANIU OBIEKTU

1. Poinformowanie użytkowników o godzinie zamknięcia obiektu za pomocą ustalonego sygnału gwizdkiem (ewentualnie oczekiwanie na komunikat podany przez radiowęzeł).
2. Po opuszczeniu strefy mokrej przez ostatniego klienta, wykonanie przeglądu niecek basenowych oraz sprawdzenie czy w wodzie nie pozostały żadne osoby lub przedmioty.
3. Sprawdzenie stanu technicznego elementów konstrukcyjnych niecek (dno, obrzeża, lustro wody, przelewy, zamocowanie: drabinek, słupków startowych, poręczy, lin torowych, kratki przelewowych).
4. Kontrola ilości oraz stanu technicznego sprzętu ratowniczego w przypisanej strefie dyżuru.
5. Sprawdzenie ilości oraz stanu technicznego artykułów medycznych do udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy.
6. Kontrola stanu technicznego oraz poprawności funkcjonowania środków łączności.
7. Uzupełnienie brakujących wpisów dotyczących przebiegu dyżuru w dzienniku pracy.
8. Dokonanie wpisu w dzienniku pracy odnośnie stanu technicznego urządzeń, sprzętu oraz wyposażenia – odnotowanie ewentualnych usterek.
9. Niezwłoczne zgłoszenie zauważonych usterek do Administracji obiektu.
10. Uzyskanie informacji od obsługi klienta czy wszyscy użytkownicy opuścili obiekt.
11. W sytuacji otrzymania informacji o podejrzeniu nie opuszczenia przez wszystkich klientów terenu pływalni - dokonanie obchodu szatni, natrysków, ponowne sprawdzenie strefy mokrej oraz saun.
12. W przypadku znalezienia osoby na terenie obiektu, powiadomienie o tym fakcie kierownika zmiany – w razie potrzeby podjęcie natychmiastowych działań ratowniczych.
13. Odnotowanie w dzienniku pracy ratowników godziny zakończenia dyżuru.

Szczegółowy zakres obowiązków Ratownika Wodnego pełniącego służbę na pływalni Wodny Raj w Swarzędzu obejmuje:

1. stała obecność na terenie hali basenowej, przestrzeganie wyznaczonych stref nadzoru
2. podczas przerwy (przerwa podczas jednego dyżuru ratowniczego dla jednego ratownika **wynosi 2 razy po 30 minut**) obecność w pomieszczeniu ratowników (nie wolno podczas pełnienia zmiany przebywać poza wyżej wymienionymi obszarami),
3. sprawowanie czujnej kontroli celem zapobieżenia jakimkolwiek wypadkom zagrażającym zdrowiu i życiu użytkowników basenu
4. zorganizowanie i przeprowadzenie akcji ratowniczej, udzielenie kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz wyprowadzenie osób z hali basenowej podczas akcji ewakuacyjnej,
5. zapewnienie bezpieczeństwa i nadzór nad bezpieczeństwem osób przebywających na basenie,
6. prawidłowe przygotowanie i użytkowanie niecek basenowych oraz zjeżdżalni, zgodnie z ich przeznaczeniem, obowiązującymi normami bezpieczeństwa oraz normami sanitarno epidemiologicznymi,
7. przestrzeganie obowiązujących harmonogramów zajęć,
8. dbanie o stan techniczny sprzętu i urządzeń będących na wyposażeniu basenów,
9. dbanie o stanowisko pracy na hali basenowej oraz w pomieszczeniach służbowych ratowników przyległych do hali basenowej,
10. przestrzeganie stref wodnych w basenie sportowym oraz egzekwowanie opieki dorosłych nad dziećmi do lat 7,
11. niezwłoczne reagowanie na każdy sygnał wzywania pomocy poprzez podejmowanie akcji ratowniczej,
12. sygnalizowanie za pomocą gwizdka przekroczenia przez kąpielących zasad regulaminowych oraz zakończenia pobytu grup zorganizowanych,
13. natychmiastowe reagowanie na wszelkie naruszenia regulaminów przez użytkowników,
14. systematyczne kontrolowanie stanu apteczki i zgłaszanie przedstawicielowi Administracji zapotrzebowania na środki i materiały opatrunkowe,
15. udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej w przypadku zaistniałego wypadku w obiekcie, informowanie kierownictwa obiektu o zaistniałym wypadku oraz wypełnianie kart wypadkowych samodzielnie lub podawanie szczegółowych informacji pracownikowi SCSiR, który wypełnia kartę wypadkową,
16. codzienne przygotowywanie zjeżdżalni do użytkowania poprzez wykonanie przejazdów kontrolnych przed otwarciem pływalni dla klientów (6:15),
17. oczyszczanie niecek basenowych z elementów stanowiących zagrożenie dla osób przebywających w wodzie (ostre przedmioty itp.),
18. niezwłoczne usuwanie innych zanieczyszczeń (np. biologicznych) z obszaru / powierzchni niecek basenowych,
19. bieżące prowadzenie dziennika pracy ratowników,
20. w przypadku zakłóceń w normalnym funkcjonowaniu basenów, powstałych w skutek awarii, pożaru, nieszczęśliwego wypadku, braku energii elektrycznej, ciepłej wody itp. niezwłoczne zawiadomienie osób odpowiedzialnych oraz podejmowanie działań niezbędnych likwidujących skutki zakłóceń, kierowanie i przeprowadzanie akcji ratowniczej oraz wyprowadzenie osób z hali basenowej,
21. w przypadku kradzieży lub zniszczenia mienia na szkodę pływalni lub użytkownika zgłaszanie tego faktu kierownictwu obiektu,
22. wykonywanie innych prac wynikających z potrzeb, a zleczanych przez bezpośredniego przełożonego,

23. ratownik odpowiada bezwzględnie za życie i bezpieczeństwo użytkowników basenów,
24. ratownik odpowiada za prawidłowe i zgodne ze stanem faktycznym informowanie przełożonego o sprawach / zdarzeniach mających miejsce w czasie wykonywanej pracy,
25. ratownik odpowiada za pełne przestrzeganie aby osoby kąpiące się nie miały ran, owrzodzeń i spełniały wymogi sanitarne,
26. zabrania się ratownikom pełniącym dyżur przebywania poza halą basenową lub pomieszczeniem ratowniczym
27. podczas pełnienia dyżuru przez ratowników obowiązuje bezwzględny zakaz używania prywatnych telefonów komórkowych oraz prowadzenia rozmów między sobą i z innymi pracownikami przebywającymi w hali basenowej w czasie pełnienia dyżuru,
28. zabrania się ratownikom nie pełniącym w danym momencie dyżuru przebywania w pomieszczeniu ratowniczym,
29. zabrania się spożywania jedzenia oraz napojów w hali basenowej, ratownikom w tym celu udostępnione jest pomieszczenie ratownicze.